

PORADNIK
z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej
oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

NIEODPŁATNA MEDIACJA

Alternatywna metoda rozwiązywania sporów
dla każdego

POWIAT
HAJNOWSKI

sursum
corda in **gore** serca
STOWARZYSZENIE

POWIAT
HAJNOWSKI

**sursum
corda**
w górę serca
STOWARZYSZENIE

OBOWIĄZUJE
REJESTRACJA NA WIZYTY

 85 682 48 36

poniedziałek - piątek: 7.30 - 15.30

 np.ms.gov.pl

Tu otrzymasz darmową pomoc

§ POMOC PRAWNA I MEDIACJE

**Budynek I Liceum Ogólnokształcącego
im. Marii Skłodowskiej-Curie**

w Hajnówce

*ul. Piłsudskiego 7
pok. 134*

poniedziałek - piątek: 8.00 - 12.00

**POMOC PRAWNA,
PORADNICTWO OBYWATELSKIE
I MEDIACJE**

**Budynek I Liceum Ogólnokształcącego
im. Marii Skłodowskiej-Curie**

w Hajnówce

*ul. Piłsudskiego 7
pok. 134*

poniedziałek - piątek: 12.00 - 16.00

Tu otrzymasz darmową pomoc

NIEODPŁATNE MEDIACJE dla Ciebie

Jeśli:

- ✓ ważne są dla Ciebie dalsze relacje - bo konieczna lub wartościowa jest dalsza współpraca lub kontakt
- ✓ chcesz wygrać, a jednocześnie boisz się niekorzystnego wyroku w sądzie...

zależy ci w relacjach na:

- ✓ najlepszym rozwiązaniu twojej sprawy
- ✓ wypracowaniu własnych rozwiązań sytuacji, które chcesz zmienić
- ✓ wypracowaniu wspólnego rozwiązania zadowalającego wszystkie zważnione strony, na które dobrowolnie będą gotowe przystać
- ✓ bezpiecznym, poufnym i bezstresowym postępowaniu
- ✓ wspólnym wypracowaniu reguł postępowania
- ✓ prowadzeniu konstruktywnych rozmów w bezpiecznej i poufnej atmosferze...

chcesz:

- ✓ porozumieć się i zakończyć konflikt
- ✓ przejąć odpowiedzialność za podejmowanie własnych decyzji
- ✓ być odpowiedzialny za przedmiot sporu i wynik postępowania
- ✓ zdecydować jakie będzie rozwiązanie
- ✓ mieć wpływ na sposób rozwiązania swoich spraw
- ✓ wykazać się kreatywnością skupioną na wypracowaniu konsensusu...

potrzebujesz:

- ✓ porozmawiać w obecności niezależnej osoby ze skonfliktowaną stroną o swoich racjach
- ✓ wsparcia w poszukiwaniu praktycznych rozwiązań
- ✓ warunków do dobrego porozumienia...

IDŹ NA MEDIACJE!

To warto wiedzieć!

Mediacja to metoda wypracowywania porozumienia w sytuacji konfliktów lub sporów, w której uczestnicy poszukują najlepszych dla siebie rozwiązań, w obecności mediatora.

**Jest dobrowolna, nieformalna i poufna,
a mediator jest osobą bezstronną.**

Może być prowadzona w sprawach małżeńskich, rodzinnych, sąsiedzkich, konsumenckich, majątkowych, gospodarczych i innych.

Aby doszła do skutku - obie strony sporu muszą wyrazić zgodę na udział w mediacji.

Nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw, w których sąd lub inny organ wydał postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub gdy zachodzi podejrzenie, że pomiędzy stronami występuje przemoc.

W punktach nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego możesz liczyć na:

- ✓ poinformowanie o możliwościach i korzyściach polubownych metod rozwiązywania sporów
- ✓ przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji
- ✓ przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie mediacji w sprawie karnej
- ✓ **przeprowadzenie mediacji (przez mediatora)**
- ✓ udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

Jak skorzystać z nieodpłatnej mediacji?

1. REJESTRACJA Zaczynij od zapisania się na wizytę w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Możesz to zrobić telefonicznie w starostwie powiatowym lub urzędzie miasta (dotyczy dużych miast, na prawach powiatu). Numery telefonów znajdziesz na urzędowych stronach internetowych powyższych samorządów oraz na okładce niniejszej publikacji.

Działa też rejestracja elektroniczna, przez stronę: NP.MS.GOV.PL

2. OŚWIADCZENIE Z nieodpłatnej pomocy skorzystać może **KAŻDA OSOBA FIZYCZNA, PO ZŁOŻENIU OŚWIADCZENIA** podczas wizyty w punkcie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Jeśli jesteś osobą prowadzącą działalność gospodarczą, warunkiem zainicjowania nieodpłatnej mediacji jest dodatkowo złożenie oświadczenia, że w ciągu ostatniego roku nie zatrudniałeś innych osób.

3. SPOTKANIE Zaczynij od indywidualnej rozmowy ze specjalistą w punkcie (prawnikiem, doradcą obywatelskim, niekoniecznie mediatorem). To dobra okazja, by sprawdzić, czy Twoja sprawa może być rozwiązana przez mediację, a także wspólnie przeanalizować korzyści płynące z mediacji i polubownego rozwiązywania sporów oraz zaplanować sposób zaproszenia drugiej strony do udziału w mediacji.

PAMIĘTAJ! Mediacja jest dobrowolna, więc nikt nie może przymuszać którejkolwiek ze stron do udziału w niej. Dopiero jeśli będzie wola udziału w postępowaniu obu stron sporu - wtedy można umawiać termin pierwszego, wspólnego posiedzenia z udziałem mediatora.

Jeśli sąd lub inny organ wydały już decyzję o skierowaniu Twojej sprawy do mediacji - wyklucza to możliwość korzystania z nieodpłatnej mediacji w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Mediacje sądowe są odpłatne i prowadzą je uprawnieni mediatorzy, których wykaz znajdziesz na stronach internetowych sądów okręgowych.

Inne ważne informacje o nieodpłatnej mediacji

Nieodpłatnej mediacji nie może prowadzić osoba, która w sprawie którejkolwiek ze stron uprzednio świadczyła pomoc prawną lub poradnictwo obywatelskie, była świadkiem, wydawała opinię, sporządzała wywiad środowiskowy lub prowadziła terapię, a także osoba, co do której zachodzi uzasadniona wątpliwość bezstronności.

W takim przypadku mediator odmawia przeprowadzenia mediacji, informując o możliwości skorzystania z nieodpłatnej mediacji prowadzonej przez innego mediatora w tym samym punkcie lub innych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (na terenie tego samego powiatu lub w innym miejscu, bowiem nie obowiązuje rejonizacja).

Jeśli jesteś osobą z niepełnosprawnością, problemami w komunikacji lub ze względu np. na epidemię zarządzono pracę punktu w trybie zdalnym

Wszystkie nieodpłatne porady, w tym mediacje, co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub doświadczają trudności w komunikowaniu się, mogą uzyskać nieodpłatne porady lub skorzystać z nieodpłatnej mediacji również przez telefon lub internet, przez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego.

W sytuacji zawieszenia, decyzją starosty lub prezydenta, bezpośredniej obsługi klientów w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego (np. ze względu na stan epidemii, zagrożenia epidemicznego lub po ogłoszeniu stanu nadzwyczajnego) -

z mediacji można korzystać za pomocą środków komunikacji na odległość lub poza lokalem punktu. Nie składa się wówczas żadnych oświadczeń.

Dlaczego warto korzystać z nieodpłatnej mediacji?

W świecie prawniczym funkcjonuje powiedzenie, że najgorsza ugoda jest lepsza niż najlepszy wyrok. Mediacja to szybki, darmowy i skuteczny sposób przedsądowego rozwiązania konfliktu lub sporu, w satysfakcjonujący oraz akceptowany przez obie strony sposób.

W trakcie mediacji mediator:

- ✓ wysłucha każdą ze stron
- ✓ stworzy warunki do uzgodnień pomiędzy stronami
- ✓ pomoże przygotować realistyczne i satysfakcjonujące dla obu stron rozwiązanie
- ✓ przygotuje projekt ugody, a jeśli tego zechcesz - pomoże sporządzić wniosek do sądu o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

Mediacje oparte są na zasadach:

- ✓ woli porozumienia
- ✓ dobrowolności - warunkiem przystąpienia do mediacji jest zgoda obu stron na udział w postępowaniu mediacyjnym, na każdym etapie można też zrezygnować z mediacji
- ✓ poufności - uzyskane informacje w toku mediacji nie mogą być nigdzie wykorzystywane. Mediacje chronią więc tajemnice osobiste, rodzinne i przedsiębiorstwa (art. 183⁴ § 1-3 kodeksu postępowania cywilnego)
- ✓ nieformalności - mediator uzgodni wszystkie niezbędne zasady i przekazuje informacje, które pozwolą wszystkim czuć się bezpiecznie
- ✓ bezstronności - mediator nie bierze racji żadnej ze stron
- ✓ autonomii konfliktu - żadna decyzja nie zapadnie bez Twojego udziału
- ✓ satysfakcji - warunkiem spisania i zawarcia ugody jest uzyskanie akceptacji ostatecznych rozwiązań przez obie strony sporu

To warto wiedzieć!

W punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego możesz liczyć na rozwiązanie konfliktu za pomocą mediacji - jako metody rozwiązywania sporów, przy udziale osoby trzeciej, która pomaga w komunikacji, w określeniu ważnych wspólnych spraw i w wypracowaniu akceptowanej przez obie strony ugody.

Mediator to osoba godna zaufania, niezależna, neutralna i uprawniona do prowadzenia postępowania mediacyjnego.

Kierując sprawę do sądu strony tracą kontrolę nad wynikiem postępowania. O ich sprawie rozstrzygnie sąd, po zapoznaniu się ze stanowiskami i przeanalizowaniu materiału dowodowego. Sąd bowiem „wędruje” do prawdy obiektywnej poprzez „prawdę formalną”. Sąd będzie związany treścią Twojego pozwu/wniosku i nie wykroczy poza ten zakres. Wyjątkiem jest dobro dziecka i ochrona prawa własności - gdzie sąd ma prawo działania z urzędu.

Mediator da Ci szansę na:

- ✓ odreagowanie swoich emocji
- ✓ zrozumienie sytuacji w jakiej się znajdujesz
- ✓ nawiązanie kontaktu z drugą stroną i podjęcie z nią rozmów

---

Mediacja daje szansę
na poznanie stanowiska drugiej strony

Roztropnym jest człowiek, który podejmuje decyzje, gdy ma szeroką wiedzę i możliwość wyboru. Bo może jest coś czego nie wiesz, a co druga strona chce Ci przekazać?

Jak mawiał filozof, Zenon z Kition: „*Natura dała nam jeden język, a dwoje uszu po to, ażebyśmy słuchali dwa razy więcej, niż mówimy*”.

Uгода mediacyjna

Uгода to pisemna forma określająca precyzyjnie przyjęte i zaakceptowane przez strony ustalenia i zobowiązania dotyczące przedmiotu sporu.

Aby ugoda zawarta przez strony przed mediatorem mogła uzyskać moc prawną ugody sądowej, tzn. by mogła wywoływać porównywalne skutki, jak w przypadku wyroku - **wymaga zatwierdzenia przez sąd**.

Niezbędne jest przy tym złożenie do sądu przez jedną lub obie strony wniosku o zatwierdzenie ugody. Ma to dodatkową zaletę: sąd odmówi zatwierdzenia ugody, która byłaby sprzeczna z prawem, z zasadami współżycia społecznego, albo zmierzałaby do obejścia prawa.

Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności. W pozostałych przypadkach sąd zatwierdza ugodę postanowieniem na posiedzeniu niejawnym. O terminie posiedzenia niejawnego sąd nie zawiadamia stron, doręcza im jedynie odpis wydanego na takim posiedzeniu orzeczenia.

W większości przypadków strony, które zawarły ugodę przed mediatorem, dobrowolnie realizują wzięte na siebie obowiązki, czując się odpowiedzialnymi za wspólnie wypracowane i przyjęte uzgodnienia. Wtedy nie ma konieczności zatwierdzania takiej ugody przez sąd.

Ważne: Jeśli żadna ze stron nie wystąpi o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, ugoda taka wywołuje jedynie skutki prawne ugody pozasądowej, tj. umowy prawa cywilnego. W praktyce oznacza to, że jeśli jedna ze stron ugody nie wywiązuje się z jej postanowień, np. nie spłaca zadłużenia w ustalonych terminach, druga strona nie może realizować takiej ugody w postępowaniu komorniczym.

Na postanowienie sądu w przedmiocie zatwierdzenia ugody, w tym przez nadanie klauzuli wykonalności, przysługuje zażalenie. Jeśli zatem sąd odmówił zatwierdzenia ugody, albo zatwierdzi ją tylko częściowo, a strony nie są z takiego rozstrzygnięcia zadowolone, mogą w terminie 7 dni od doręczenia im postanowienia wnieść zażalenie do sądu wyższej instancji. Zażalenie składa się za pośrednictwem sądu, który wydał postanowienie.

W jakich sprawach może być prowadzona mediacja?

Mediacja może być prowadzona we wszystkich sprawach cywilnych, w których dopuszczalne jest zawarcie ugody, tj. w sprawach, w których wynik postępowania jest zależny od woli stron. Zawarcie ugody, a tym samym prowadzenie mediacji, jest możliwe np. w sprawach o:

- ✓ zapłatę
- ✓ zniesienie współwłasności
- ✓ dział spadku
- ✓ podział majątku wspólnego
- ✓ należności ze stosunku pracy
- ✓ rozstrzygnięcie o istotnych sprawach rodziny
- ✓ zaspokojenie potrzeb rodziny

W sprawach rodzinnych przedmiotem mediacji może być pojednanie małżonków, albo ugodowe rozwiązanie kwestii dotyczących:

- ✓ zaspokojenia potrzeb rodziny
- ✓ alimentów
- ✓ sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej
- ✓ kontaktów z dziećmi
- ✓ spraw majątkowych

Mediacja może także odgrywać istotną rolę w opracowywaniu przez strony porozumienia o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem w przypadku rozwodu lub separacji. Strony mogą bowiem w sposób bardzo szczegółowy i uwzględniający ich indywidualną sytuację określić między innymi:

- ✓ miejsce zamieszkania dziecka
- ✓ sposób i harmonogram kontaktów z dzieckiem, zarówno osobistych, jak i z użyciem innych technik komunikacyjnych (telefonicznych i internetowych), w tym określenia zasad pokrywania ich kosztów
- ✓ sposób kontaktów z dzieckiem przez pozostałych członków rodziny,
- ✓ udział w rozstrzyganiu o istotnych sprawach dziecka, w szczególności w zakresie wyboru szkoły, profilu nauki, opieki zdrowotnej
- ✓ zasad wychowawczych i systemu wartości przekazywanych dziecku
- ✓ zasad pokrywania kosztów utrzymania i wychowania dziecka

Dla Ciebie przedsiębiorco

Przepisy od 2020 r. dopuściły korzystanie z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (w tym także nieodpłatnej mediacji) w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, pod warunkiem, że w ostatnim roku przedsiębiorca nie zatrudniał innych osób. Przed skorzystaniem z nieodpłatnego świadczenia w punkcie należy złożyć na początku spotkania pisemne oświadczenie w tym zakresie.

Może się też zdarzyć, że z nieodpłatnej mediacji będzie chciała skorzystać osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej, która zainicjuje postępowanie mediacyjne z przedsiębiorcą, którym może być osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą lub osoba prawna. W takiej sytuacji zaproszona strona może podjąć udział w mediacji i nie ma znaczenia tutaj czy zatrudnia inne osoby, nie składa też wyżej wymienionego oświadczenia.

W Polsce co roku do sądów trafia kilkanaście milionów spraw, a czas postępowania jest zwykle długi. Jeśli do tego dodamy min. 5% kosztów postępowania w kontekście wartości przedmiotu sporu oraz niepewny wyrok - **mediacja jest tanią i szybką metodą rozwiązywania sporów gospodarczych, gdzie mamy wpływ na jej przebieg i wynik. Ze względu na dobrowolność - na każdym etapie możemy też zrezygnować z mediacji, więc próba polubownego rozwiązania sporu wydaje się najlepszą próbą rozwiązania trudnej sytuacji.**

Warto wspomnieć też o dyskrecji i obowiązującej w mediacji tajemnicy, co w sytuacji sporu może mieć także istotne znaczenie w ochronie wizerunku przedsiębiorcy oraz w zachowaniu poufnych informacji.

Formuła mediacji daje też możliwość zachowania lub odbudowania co najmniej neutralnych relacji między stronami.

Strony konfliktu, zawierając ugodę, akceptują wypracowany wspólnie sposób zakończenia sporu. To oznacza zazwyczaj dobrowolne wykonanie ugody, bez konieczności kierowania jej do egzekucji. Ocenia się, że około 80% ugód mediacyjnych jest wykonywanych dobrowolnie, bez przymusu

egzekucyjnego. To w oczywisty sposób oszczędza czas i pieniądze związane z postępowaniem komorniczym.

Jednocześnie należy podkreślić, że jeśli zawarta w mediacji ugoda nie jest wykonywana dobrowolnie, można wystąpić do sądu o jej zatwierdzenie, nadanie jej klauzuli wykonalności i skierować jako tytuł wykonawczy do egzekucji.

W mediacji strony przedstawiają nawzajem swoje racje i samodzielnie decydują o sposobie zaspokojenia swoich interesów, zgodnie ze swoimi potrzebami. Tylko wtedy, gdy jest to dla nich korzystne, strony zawierają ugodę. Udział w mediacji, sposób i czas jej zakończenia jest więc zależny od woli stron i ich potrzeb. Mediacja zakończona ugodą jest sukcesem obu stron, pozwala ograniczyć koszty emocjonalne i wizerunkowe związane z rozwiązywaniem sporu w postępowaniu sądowym.

Mediacja pozwala też uniknąć eskalacji konfliktu oraz stwarza szersze możliwości dla treści zawieranej przez strony ugody.

Do mediacji z zakresu prawa gospodarczego oraz prawa pracy (z inicjatywy pracownika względem pracodawcy) można kierować każdy spór i konflikt, w którym dopuszczalne jest zawarcie ugody. Szczególnie dotyczy to spraw o zapłatę należności, wykonania umów, ustalenia odszkodowań, roszczeń itd.

*Publikacja powstała przy współpracy
ze Stowarzyszeniem Mediatorów Polskich*

Ponad połowa punktów
nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego
w Polsce jest prowadzona przez organizacje pozarządowe,
jako zadanie publiczne powierzane przez starostów,
w efekcie corocznego, otwartego konkursu ofert.

SURSUM CORDA oznacza „w górę serca!”.

W tym zawołaniu zawiera się cała nasza misja - **pomagać w trudnej sytuacji**
i dawać nadzieję na to, że może być lepiej.
Dla tych, którzy chcą się angażować i wspierać projekty dobroczynne - tworzymy warunki
do skutecznego działania, w klimacie zaufania i czytelnym zasad.

Jedną z form naszej aktywności jest prowadzenie od 2016 r.
sieci punktów **nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji**
w kilku województwach oraz urozmaicona edukacja prawna.

Stowarzyszenie Sursum Corda powstało w 2000 roku z inicjatywy grupy przyjaciół i profesjonalistów,
którzy wcześniej - przez 6 lat - angażowali się społecznie jako wolontariusze.

Jako organizacja pozarządowa jesteśmy apolityczni działamy
na zasadzie „non profit”, czyli nie dla zysku.

Posiadamy status **organizacji pożytku publicznego**, co oznacza,
że możesz przekazać nam 1% podatku, który codziennie inwestujemy w mądre pomaganie.

Będzie nam miło, jeśli dołączysz do naszej załogi !

wolontariat

chcepomagac.org

pomoc
prawna
poradnictwo
obywatelskie

wypoczynek
na plus

wypożyczalnia
sprzętu REHABILITACYJNEGO

centrum
mediacji

ośrodek
pomocy
past
penitencjarnej

Polubmy się:

fb.com/Stowarzyszenie.Sursum.Corda

www.sc.org.pl

szkolenia

1% pomoc ma MOC ! KRS 00000 20 382

Wyślij SMS o treści KRS na nr 4321, odeślemy Ci za darmo nasz nr KRS

System nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

działa w Polsce od 2016 roku i pozwala na dostęp do wybranych usług prawnych i poradniczych osobom, które ze względu na bariery finansowe mają takie możliwości ograniczone.

Zakres i zasady pomocy reguluje ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Działające w każdym powiecie punkty nieodpłatnej pomocy od 2020 roku świadczą dodatkowo nieodpłatną mediację.

Aby skorzystać z darmowej pomocy należy się wcześniej zarejestrować. Możesz to zrobić telefonicznie w starostwie powiatowym lub urzędzie miasta (dotyczy dużych miast, na prawach powiatu). Numery telefonów znajdziesz na urzędowych stronach internetowych powyższych samorządów. Rejestracja elektroniczna przez stronę: NP.MS.GOV.PL

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Możesz liczyć na

- informację o stanie prawnym lub obowiązkach i uprawnieniach
- wskazanie sposobów rozwiązania problemu prawnego
- sporządzenie projektu pisma (z wyłączeniem spraw w toczących się już postępowaniach), w tym o zwolnienie z kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika
- poinformowanie o kosztach i ryzyku finansowym skierowania sprawy do sądu
- wsparcie w zakresie prowadzonej jednoosobowej działalności gospodarczej, jeśli nie zatrudniasz od roku innych osób
- nieodpłatną mediację
- informację o możliwościach innej, darmowej pomocy

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

Możesz liczyć na

- rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji, zwłaszcza w sprawach zadłużenia, mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego
- poinformowanie o przysługujących uprawnieniach lub ciążących obowiązkach
- wsparcie w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, np. poprzez sporządzenie planu wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielenie pomocy w jego realizacji
- skierowanie do odpowiednich instytucji lub placówek nieodpłatnej pomocy
- nieodpłatną mediację

NIEODPŁATNA MEDIACJA

Możesz liczyć na

- poinformowanie o możliwościach i korzyściach polubownych metod rozwiązywania sporów
  - przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji
  - przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie mediacji w sprawie karnej
  - przeprowadzenie mediacji
  - udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem
- MEDIACJA** jest dobrowolna, nieformalna i poufna, a mediator jest osobą bezstronna

WARUNKI SKORZYSTANIA
Z NIEODPŁATNEJ POMOCY

Z nieodpłatnej pomocy skorzystać może KAŻDA OSOBA FIZYCZNA, PO ZŁOŻENIU OŚWIADCZENIA, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Obowiązuje rejestracja na porady.

UDZIELANIE PORAD I MEDIACJI
OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Pomoc jest udzielana co do zasady podczas osobistej wizyty w punkcie. Osoby ze znaczną niepełnosprawnością mogą liczyć na pomoc zdalną, w domu lub przy użyciu środków wspomagających komunikację.

AKTUALNE INFORMACJE
O ZASADACH I ZAKRESIE POMOCY

www.DarmowaPomocPrawna.ms.gov.pl